

บทวิเคราะห์สถานการณ์ การขับเคลื่อนการดำเนินงาน
ตัวชี้วัดที่ 3.12 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาโครงสร้างของกรมอนามัย (รอบ 5 เดือนหลัง)

Assessment
สถานการณ์ปัจจุบัน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ (สศช.) ระบุทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่ควรให้ความสำคัญในระยะ 5 ปี ภายใต้หลักการและแนวคิดสำคัญ 4 ประการ คือ 1) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) แนวคิด “ล้มแล้วลุกไว” (Resilience) มุ่งเน้นการลดความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลง และการพลิกวิกฤตเป็นโอกาสเพื่อสร้างการเติบโตที่มีคุณภาพและยั่งยืน 3) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ 4) โมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) รวมทั้งคำนึงถึงเงื่อนไขและข้อจำกัดที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ด้วย โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ที่ต้องการบรรลุผลเป้าหมายหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการโครงสร้างส่วนราชการ คือ เป้าหมายการเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลก มีสาระสำคัญคือ สร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของโลก พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ตามหมุดหมายการพัฒนาหมุดหมายที่ 13 : ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ด้านผลผลิตและผลลัพธ์ ระดับ C (Comparison)

จากสถานการณ์ข้างต้น กรมอนามัยจึงจำเป็นต้องบริหารจัดการภายในโดยการปรับปรุงโครงสร้างและบทบาทของหน่วยงานเป็นการภายใน เพื่อความคล่องตัว รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน เมื่อพบทวนข้อมูลสถานการณ์ภายนอก การปรับปรุงโครงสร้างของกรมต่างๆ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า มีหลายหน่วยงานได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างภารกิจและออกกฎกระทรวงฉบับใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะทำให้การปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ดังนี้

ปี พ.ศ. ที่ออกกฎกระทรวง	ส่วนราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2545	สำนักงานรัฐมนตรี
กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2552	-กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ -กรมอนามัย
กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2560	-สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข -กรมสุขภาพจิต
กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2561	กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2562	-กรมการแพทย์ -กรมควบคุมโรค
กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2563	-สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา -กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

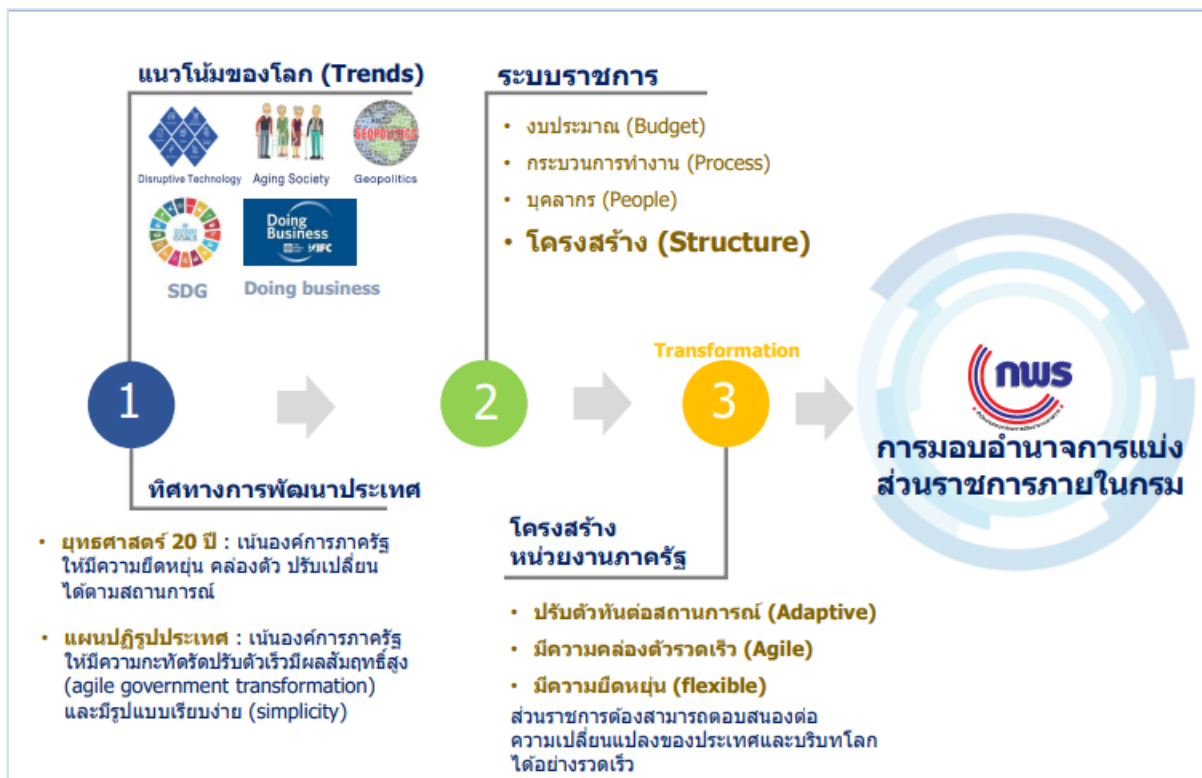
แหล่งข้อมูล : เว็บไซต์ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

<https://anyflip.com/yjcuvc/goe/>

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่า หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 9 หน่วยงานที่ออกกฎกระทรวงฉบับใหม่ และมี 6 หน่วยงานที่ยังไม่ได้ดำเนินการออกกฎกระทรวงกระทรวงใหม่ ซึ่งหมายรวมถึงกรมอนามัยด้วย

T (Trends)

1. ทิศทางและแนวโน้มโลก: ปัจจัยสำคัญที่ทำให้กรมอนามัยจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างกรมอนามัย

จากแหล่งที่มาข้อมูล สำนักงานกพร. ข้างต้น กล่าวถึง ประเทศไทยจะต้องเผชิญจากแนวโน้มของโลกที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในเรื่อง disruptive technology, การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (SDGs) ภูมิศาสตร์การเมืองโลก (Geopolitics)

รัฐบาลกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ 20 ปี ที่เน้นให้องค์การภาครัฐมีความยืดหยุ่น คล่องตัว ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ อีกทั้งมีแผนการปฏิรูปประเทศ ที่เน้นองค์การภาครัฐให้มีความกะทัดรัดปรับตัวเร็ว มีผลสัมฤทธิ์สูง (agile government transformation) และมีรูปแบบเรียบง่าย โดยโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐจะต้องมีลักษณะที่ปรับตัวทันต่อสถานการณ์ (Adaptive) มีความคล่องตัว รวดเร็ว (Agile) ยืดหยุ่น (Flexible) สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของประเทศและบริบทโลกได้อย่างรวดเร็ว

จากสถานการณ์ข้างต้น ส่งผลให้การประชุม หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า ครั้งที่ 4/2560 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2560 นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาให้หน่วยงานภาครัฐปรับบทบาทเพื่อปฏิรูปไปสู่ระบบราชการ 4.0 โดยให้ทุกส่วนราชการ พิจารณาเร่งรัดการขับเคลื่อนการปฏิรูปองค์การ ด้านโครงสร้าง/ด้านกระบวนการทำงาน /ด้านกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงด้านบุคลากร (การแต่งตั้ง การพัฒนา ค่าตอบแทน)

ระบบราชการ 4.0

เพื่อรองรับต่อยุคศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ภาครัฐหรือระบบราชการจะต้องทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (Better Governance, Happier Citizens) หมายความว่า ระบบราชการต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่เพื่อพลิกโฉม (transform) ให้สามารถเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจ และเป็นพึงพอใจของประชาชนได้อย่างแท้จริง (Credible and Trusted Government) ดังนี้

1 เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open & Connected Government)

ต้องมีความเปิดเผยโปร่งใสในการทำงาน โดยบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ หรือมีการแบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน และสามารถเข้ามาตรวจสอบการทำงานได้ ตลอดจนเปิดกว้างให้กลไกหรือภาคส่วนอื่น ๆ เช่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วม และโอนถ่ายภารกิจที่ภาครัฐไม่ควรดำเนินการเองออกไปให้แก่ภาคส่วนอื่น ๆ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแทน โดยการจัดระเบียบความสัมพันธ์ในเชิงโครงสร้างให้สอดคล้องกับการทำงานแบบบูรณาการ ในลักษณะของเครือข่าย มากกว่าตามสายการบังคับบัญชาในแบบดั้งเดิม ขณะเดียวกันก็ยังคงต้องเชื่อมโยงการทำงานในภาครัฐด้วยกันเองให้มีเอกภาพและสอดคล้องประสานกัน ไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

การเป็นระบบราชการ 4.0 มุ่งเน้นภาครัฐหรือระบบราชการจะต้องทำงานยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยจะต้องเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย ดังภาพ

2 ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Government)

ต้องทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า โดยตั้งคำถามกับตนเองเสมอว่า ประชาชนจะได้อะไร คุ้มกัน แก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยไม่ต้องรอให้เข้ามาติดต่อขอรับบริการ หรือรอขอความช่วยเหลือจากทางราชการ (Proactive Public Services) รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลภาครัฐ (Big Government Data) และระบบดิจิทัลสมัยใหม่ในการจัดบริการสาธารณะที่ตรงกับความต้องการของประชาชน (Personalized หรือ Tailored Services) พร้อมทั้งอำนวยความสะดวก โดยมีการเชื่อมโยงกันเองของทางราชการเพื่อให้บริการได้จริงสิ้นในจุดเดียว ประชาชนสามารถเรียกใช้บริการของทางราชการได้ตลอดเวลา ตามความต้องการของตนและผ่านการติดต่อได้หลายช่องทางผสมผสานกัน ทั้งการติดต่อมาด้วยตนเอง เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย หรือแอปพลิเคชันทางโทรศัพท์มือถือ

3 มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High Performance Government)

ต้องทำงานอย่างเตรียมการณีส่วล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง สร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่มและประยุกต์องค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามามีใช้ในการตอบโต้กับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน เพื่อสร้างคุณค่า มีความยืดหยุ่นและความสามารถในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา ตลอดจนเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง และปรับตัวเข้าสู่สภาพความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ รวมทั้งทำให้ราชการมีความผูกพันต่อการปฏิบัติราชการ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทของตน

Le (Level)

2. ความเป็นมาของการดำเนินงานปรับบทบาทหน้าที่และโครงสร้าง กรมอนามัย พ.ศ. 2545 - 2563 ปี พ.ศ. 2545 - 2549

รัฐบาลปฏิรูประบบราชการอย่างจริงจัง เพื่อปรับเปลี่ยนระบบการบริหารราชการแผ่นดิน และโครงสร้างการบริหารราชการของประเทศใหม่ จัดตั้งกระทรวงขึ้นเป็น 20 กระทรวง จากเดิม 14 กระทรวงและตรา กฎกระทรวง ว่าด้วยกลุ่มภารกิจ พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกระทรวงสาธารณสุข หมายรวมถึง กรมอนามัยด้วย โครงสร้างกรมอนามัย ณ วันที่ 10 ตุลาคม 2545 มีทั้งหมด 24 หน่วยงาน (สำนัก 2 หน่วยงาน กอง 10 หน่วยงาน ศูนย์ 12 หน่วยงาน) มีหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อกรมอนามัย 3 หน่วยงาน

ปี พ.ศ. 2547 - 2548 กรมอนามัยเตรียมการทบทวนปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการภายในให้เหมาะสมกับภารกิจและบริบทต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลง แต่ยังคงภารกิจเดิมไว้ และเสนอให้มีการปรับปรุงโครงสร้าง 4 หน่วยงาน คือยกฐานะ “กองทันตสาธารณสุข” และ “กองสุขาภิบาลอาหารและน้ำ” เป็น “สำนัก” และขอเพิ่มหน่วยงานระดับ “กอง” อีก 2 หน่วย คือ กองบริหารกฎหมายสาธารณสุข และศูนย์ห้องปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมีหน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น และต้องรองรับยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่สำคัญในแผนบริหารราชการ 4 ปี ของรัฐบาลที่มีเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน ตลอดจนการเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการบริหารงาน นอกจากนี้ ได้ขอเปลี่ยนชื่อหน่วยงานจาก “ศูนย์อนามัยที่ 1 - 12” เป็น “ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม” เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานและไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่าเป็น “สถานีอนามัย” ช่วงปี พ.ศ. 2549 ก่อนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาการปรับปรุงโครงสร้าง รัฐบาลมีมติให้สำนักงาน ก.พ.ร. ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการภายในกรม และกำหนดให้ส่วนราชการแต่งตั้ง “คณะทำงานแบ่งส่วนราชการภายในกรม” เสียใหม่ กรมอนามัย จึงแต่งตั้งคณะทำงาน 2 คณะ ได้แก่ “คณะทำงาน แบ่งส่วนราชการของกรมอนามัย” และ “คณะทำงานพัฒนาโครงสร้างกรมอนามัย” โดยมีผลการดำเนินงานใน 3 เรื่องได้แก่

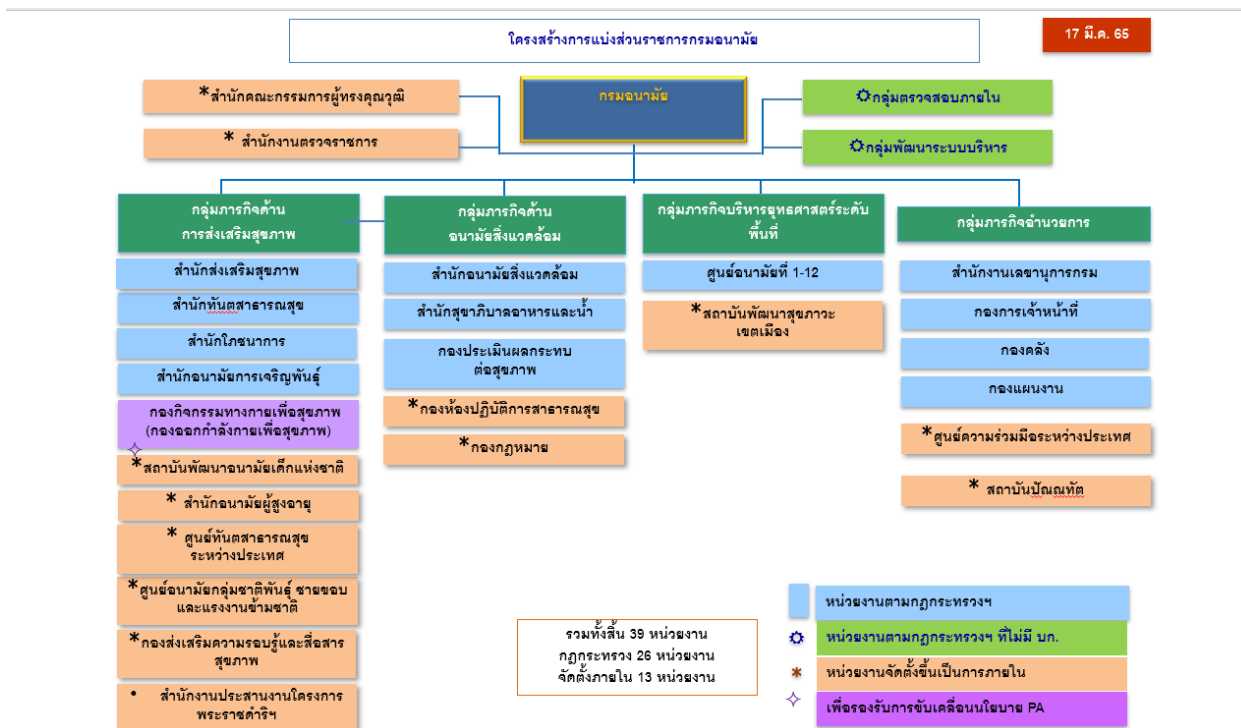
1. มีข้อเสนอแนะให้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ Positioning ของกรมอนามัยให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น
2. กำหนดบทบาทภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัย แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) คน 2) ระบบ และ 3) Information
3. กำหนดบทบาทภารกิจของกรมอนามัยในภาพรวมที่ควรจะเป็น 7 ประการ ในขอบเขตงาน (Issue) 2 ด้าน คือ ด้านส่งเสริมสุขภาพ และด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ปี พ.ศ. 2550 - 2552

ด้วยสถานการณ์การบ้านเมืองที่มีวิกฤติทางการเมืองและมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลทำให้เรื่องดังกล่าวหยุดชะงักไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ต่อมา คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2550 มีมติเห็นชอบกับขั้นตอนการแบ่งส่วนราชการภายในกรม ตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และชักจูงความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ กรมอนามัยโดยคณะทำงานแบ่งส่วนราชการภายในกรมอนามัย จึงได้จัดทำรายละเอียดคำชี้แจงประกอบคำขอจัดตั้งส่วนราชการ พร้อมทั้งเสนอร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอนามัย พ.ศ. .... เสนอต่อกระทรวงสาธารณสุขและคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ กรมอนามัยได้เสนอให้ 1)ยกฐานะกองวิชาการเป็น “สำนัก” 5 หน่วยงาน ได้แก่กองอนามัยการเจริญพันธุ์ กองโภชนาการ กองทันตสาธารณสุข กองสุขาภิบาลอาหารและน้ำ และกองสุขาภิบาลชุมชนและประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ 2)ยกฐานะหน่วยงานภายในเป็นหน่วยงานระดับ “กอง” 2 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข และศูนย์ห้องปฏิบัติการ ส่วนกลุ่มตรวจสอบภายใน กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และกลุ่มวิชาการ (สำนักที่ปรึกษา) เสนอให้เป็นกลุ่มงานในกฎกระทรวง

3. สถานการณ์โครงสร้าง ภารกิจ ณ ปัจจุบันของกรมอนามัย

กรมอนามัยมีหน่วยงานตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ พ.ศ. 2552 และการบริหารจัดการโครงสร้างภายใน รวมทั้งสิ้น 39 หน่วยงาน ประกอบด้วย หน่วยงานตามกฎกระทรวง จำนวน 26 หน่วยงาน และหน่วยงานจัดตั้งภายในกรมฯ จำนวน 13 หน่วยงาน นับตั้งแต่ปี 2552 โดยยังมีได้มีการปรับปรุงโครงสร้างที่เป็นกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการฉบับใหม่ มีเพียงการจัดตั้งหน่วยงานเป็นการบริหารจัดการภายใน และปรับบทบาทภายในเพื่อให้มีการดำเนินงานที่คล่องตัว ตอบสนองภารกิจยุคใหม่ ซึ่งหากพิจารณาสถานการณ์ในข้อ 1 ข้างต้น โครงสร้าง หน้าที่และอำนาจของกรมอนามัยตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ พ.ศ. 2552 จำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงใหม่เพื่อให้หน่วยงานสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้

C (Comparisons)

จากการวิเคราะห์ทบทวนข้อมูลและสถานการณ์ข้างต้น จะเห็นได้ว่าในระยะหลังจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้การดำเนินงานของกรมอนามัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีความคล่องตัว รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ กรมอนามัยจึงดำเนินการปรับโครงสร้างและบทบาทของหน่วยงานภายใน ในขณะเดียวกัน เมื่อทบทวนข้อมูลสถานการณ์ภายนอก การปรับปรุงโครงสร้างของกรมต่างๆ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า มีหลายหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 9 หน่วยงาน และมี 6 หน่วยงานที่ยังไม่ได้ดำเนินการออกกฎกระทรวงกระทรวงใหม่ ซึ่งหมายรวมถึงกรมอนามัยด้วยได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างภารกิจและออกกฎกระทรวงขึ้นใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะทำให้การปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ดังนี้

ปี พ.ศ. ที่ออกกฎกระทรวง	ส่วนราชการ
กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2560	-สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข -กรมสุขภาพจิต
กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2561	กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2562	-กรมการแพทย์ -กรมควบคุมโรค
กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2563	-สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา -กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
แหล่งข้อมูล : เว็บไซต์ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข https://opdc.moph.go.th/rule.php	

4. ความคาดหวังต่อบทบาทภารกิจกรมอนามัยของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกกรมอนามัย

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2564 กรมอนามัยได้จัดประชุมทบทวนวิสัยทัศน์ และได้มีการสำรวจความเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกรมอนามัย ทั้งจากภายในและภายนอกกรมอนามัย จากผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกรมอนามัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลนำเข้าในการประชุมดังกล่าว ทำให้พบว่า มีการแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นความคาดหวังต่อบทบาทภารกิจของกรมอนามัยในประเด็นต่างๆ ซึ่งสามารถสรุปได้เป็น 3 ประเด็น ตามเอกสารแนบท้าย ได้แก่

1. ความคาดหวังให้กรมอนามัยแสดงบทบาทองค์กรนำ
2. ความคาดหวังให้กรมอนามัยมีบทบาทภารกิจดูแลสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของประชาชน
3. ความคาดหวังให้กรมอนามัยมีการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้มีการปรับปรุงการทำงาน เช่น ด้านนโยบาย ด้านพัฒนาบุคลากร ด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ประชาสัมพันธ์ การปรับปรุงระบบการทำงาน พัฒนานวัตกรรม

5. ความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในกรมอนามัยต่อการพัฒนาโครงสร้างกรมอนามัย (ใช้ข้อมูลเดิมเหมือนรอบ 5 เดือนแรก)

5.1 ผู้บริหารกรมอนามัย มีความคาดหวังให้กรมอนามัยปรับปรุงบทบาทภารกิจและโครงสร้าง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของบริบทโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ตลอดจนทิศทางและนโยบายของประเทศ ทำให้การบริหารราชการเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจและขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

ผู้บริหารกรมอนามัย ได้แก่ อธิบดีกรมอนามัย รองอธิบดีกรมอนามัย ซึ่งสืบเนื่องจากการประชุมกรมอนามัย ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2563 เวลา 09.00 น. ณ ห้องประชุมกำธร สุวรรณกิจ อาคาร 1 ชั้น 1 กรมอนามัยได้มอบหมายกลุ่มพัฒนาระบบบริหารจัดการประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่องโครงสร้าง อัตรากำลังและบทบาทหน้าที่สถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมือง ให้สามารถดำเนินงานขับเคลื่อนภารกิจในพื้นที่เขตเมืองเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ รวมถึงการพิจารณาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างอัตรากำลังและบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัย และให้จัดตั้งหน่วยงานเพิ่มเติมให้เป็นหน่วยงานที่อยู่ในกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการฉบับใหม่ จำนวน 4 หน่วยงาน ได้แก่ สถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมือง กองกฎหมายสาธารณสุข กองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ สำนักอนามัยผู้สูงอายุ

5.2 ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร มีความคาดหวังให้ผู้รับผิดชอบงานพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างดำเนินการให้ทั้ง 4 หน่วยงานสามารถจัดทำคำขอตั้งส่วนราชการและผ่านการพิจารณาจากกลไกคณะทำงานปรับปรุงโครงสร้างฯ อย่างน้อยเมื่อสิ้นปีงบประมาณพ.ศ. 2565 สามารถส่งร่างเอกสารคำขอจัดตั้งส่วนราชการฉบับที่ 1 ให้สำนักงาน กพร.

5.3 ผู้ปฏิบัติของหน่วยงานที่จะขอจัดตั้งส่วนราชการ และหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัย

- มีความคาดหวังที่จะสามารถดำเนินการขอตั้งส่วนราชการของตนเองให้เป็นหน่วยงานที่ถูกต้องและอยู่ในกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการฉบับใหม่ ซึ่งจะทำให้สามารถขับเคลื่อนภารกิจที่ปรับปรุงใหม่ได้อย่างคล่องตัว มีประสิทธิภาพ

- มีความคาดหวังในเรื่องการให้คำปรึกษาหลักเกณฑ์แนวทางการปรับปรุงบทบาทภารกิจโครงสร้าง การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเช่น สำนักงาน กพร. ในเรื่องของขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อเสนอร่างคำขอจัดตั้งส่วนราชการของหน่วยงานนั้นๆ การพิจารณาให้ความเห็นต่อบทบาทภารกิจที่ขอปรับปรุง การพิจารณาตรวจสอบคำสั่งขอจัดตั้งหน่วยงานเป็นการภายใน

➤ สรุปผลการทบทวนสถานการณ์และ GAP การพัฒนาโครงสร้างกรรมอนามัย ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของบริบทโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ตลอดจนทิศทางและนโยบายของประเทศ ส่งผลกระทบต่อบทบาทและโครงสร้างเดิมของกรรมอนามัย
2. กรรมอนามัยยังคงขับเคลื่อนโดยมีภารกิจทั้งภารกิจเดิมและใหม่ ด้วยโครงสร้างหน่วยงานตามกฎหมายการแบ่งส่วนราชการ พ.ศ. 2552 ซึ่งอาจจะไม่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงอาจจะไม่สามารถตอบสนองความคาดหวังของประชาชน ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกรม
3. ผู้ปฏิบัติของหน่วยงานที่จะขอจัดตั้งส่วนราชการ และหน่วยงานในสังกัดกรรมอนามัย ยังไม่มีความเข้าใจต่อหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติ ในการปรับปรุงบทบาทภารกิจโครงสร้าง

จากบทสรุปสถานการณ์ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นข้อมูลนำเข้า กพร.ได้นำกรอบ PIRAB มาเป็นกรอบในการกำหนดมาตรการ/แนวทาง เป็นโอกาสในการพัฒนางานปรับปรุงโครงสร้างกรรมอนามัยให้สามารถรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและตอบสนองความต้องการรวมถึงกำหนดประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

PIRAB	มาตรการ/แนวทาง เป็นโอกาสในการพัฒนา	ประเด็นข้อมูล ความรู้ที่ให้แก่ ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	เหตุผลการกำหนดมาตรการ
P : Partner A: Advocate	สื่อสารและให้ข้อมูล ความรู้ รวมถึงขั้นตอนการดำเนินงานการพัฒนาโครงสร้างกรรมอนามัย	1. แนวทางการแบ่งส่วนราชการภายในกรม ของสำนักงาน กพร. 2. Timeline การดำเนินงานพัฒนาโครงสร้างกรรมอนามัย 3. ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างส่วนราชการ	เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ เข้าใจการดำเนินงานการพัฒนาโครงสร้างกรรมอนามัย
I : Invest	กระตุ้นให้เห็นความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาโครงสร้างกรรมอนามัย		เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตระหนักถึงความสำคัญในการขับเคลื่อนแผนและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากแผนไม่บรรลุเป้าหมาย
R : Regulate	ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน		เพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์ของการดำเนินงานตามแผนและรับทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานล่วงหน้าสามารถหาแนวทางแก้ไขได้ทัน
B : Build Capacity	เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจตามแนวทางการแบ่งส่วนราชการภายในกรม โดยการจัดประชุม สื่อสารบนเว็บไซต์ กพร.		เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่รับผิดชอบงานพัฒนาโครงสร้างของหน่วยงานสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัดที่ 3.12

ที่	ชื่อกิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	วันเริ่มต้น	วันสิ้นสุด	ผลการดำเนินงาน
1	จัดทำทวิเคราะห์สถานการณ์การดำเนินงานพัฒนา โครงสร้างกรมอนามัย รอบ 5 เดือนหลัง	ฉบับ	1	1 เม.ย. 65	10 พ.ค. 65	ได้จัดทำทวิเคราะห์สถานการณ์การดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการ คู่มือละเอียดที่ ตัวชี้วัดที่ 3.12 https://psdg.anamai.moph.go.th/th/internal02
2	ทบทวนและจัดทำคำสั่งคณะกรรมการปรับปรุงโครงสร้าง ภายในกรมอนามัย	ฉบับ	1	11 เม.ย. 65	พ.ค. 65	รอคำสั่งอยู่ระหว่างเสนอ อช. ออกคำสั่งฯ
3	รวบรวมข้อมูลความรู้/นโยบาย/แนวทาง/ข้อสั่งการด้าน การพัฒนาโครงสร้างส่วนราชการ และเผยแพร่บน เว็บไซต์ กพร.และช่องทางอื่นๆ	เรื่อง	2	มี.ค. 65	ก.ค. 65	1.คู่มือแนวทางปฏิบัติการจัดโครงสร้างหน่วยงาน ของรัฐ (ฉบับปรับปรุง) https://psdg.anamai.moph.go.th/th/manual/download?id=92721&mid=37261&mkey=m_document&lang=th&did=29065 และหนังสือคำสั่ง และแจ้งเวียน ให้บุคลากร รับทราบ https://psdg.anamai.moph.go.th/th/manual/download?id=92720&mid=37261&mkey=m_document&lang=th&did=29065
4	ติดตามผลและรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ขับเคลื่อนตัวชี้วัด ในการประชุมประจำเดือนของ กพร. และนำขึ้นเว็บไซต์ของ กพร. ภายในวันที่ 10 ของเดือน ถัดไป	ครั้ง	4	พ.ค. 65	10 ส.ค. 65	1) 10 พ.ค. 65 2) 10 มิ.ย. 65 3) 10 ก.ค. 65 4) 10 ส.ค. 65
5	สรุปผลการดำเนินงานตามแผนการขับเคลื่อนตัวชี้วัดที่ 3.12	ฉบับ	1	ม.ค. 65	ก.ค. 65	